

Juni 2003/74

*Den skyddade tallen utefter Breviksvägen.
tecknad av Håkan Ljung*

STYRELSE OCH FUNKTIONÄRER.

Roland Johansson	Tavastbodav. 26	Ordf.	571 43230
Lars Hedrén	Grenv. 1	v.ordf.	571 40628
Olle Ohlsson	Måsv. 27	kassör	571 40033
Britt-Marie Ohlsson	-"-	sekr.	571 40033
Monica Ohlsson	Lärkstigen 10	ledam.	571 40567
Annika Lillienwall		suppl.	571 40521
Henrik Bohm		suppl.	571 40004
Olle Nyholm		suppl.	571 40864
Britt-Marie Johansson		suppl.	571 43230
Britt Nyholm		suppl.	572 40864
Hans Lindström		revisor	571 40552
Rolf Rådberg		-"-	571 40761
Edgar Pettersson		valber.	571 41274
Totten Lillienwall		-"-	571 40521

**Medlemsavgift för vuxna 100:-/år
barn och ungdom under 15 år 10:-**

Postgiro 98 57 43 - 4

Författarna är själva ansvariga för sina artiklar.
Plocka gärna material i tidningen, men var snäll ange källan.

Ansvarig för muséet är Britt-Marie Ohlsson
Ansvarig för lokalbokning och "loppis" är Monica Ohlsson
Redaktör för tidningen är Britt-Marie Ohlsson.

Telefon till Strömma Hembygdsgård är 571 41350.

Ordföranden har ordet.

Våren gjorde sin ankomst med Valborgsmässofirande på kanaltomten.

Vi ber att få framföra vårt stora tack till alla som deltog.

Under året har vi haft onsdagsträffar dit alla varit välkomna. Vi har också haft loppisen öppen vid flera tillfällen.

Vad händer med fastigheten ?

Kommunen har lovat diverse reoveringar under året.

Aktiviteter.

Strömmadagen med gudstjänst i midsommartid.

Hembygdsgårdens dag första söndagen i augusti.

Dessutom visning av muséet, servering och loppis som annonseras med skyltar vid vägen samt i lokalpressen.

väl mött

Roland

VERKSAMHETSBERÄTTELSE

Strömma hembygdshörsamhets verksamhet under år 2002

Styrelsen har bestått av följande personer:

Ordförande	Roland Johansson
V. ordförande	Lasse Hedrén
Sekreterare	Britt-Marie Ohlsson
Kassör	Olle Ohlsson
Lokalbokning	Monica Ohlsson
Suppleanter	Annika Lillienwall, Henrik Bohm, Olle Nyholm, Maria Mellberg och Ann Rådberg.
Dataansvarig	Arne Rådberg
Revisorer	Rolf Rådberg, Hans Lindström suppl Evert Wikholm.
Valberedning	Edgar Pettersson, Totten Lillienwall.
Redaktör	Britt-Marie Ohlsson
Ansvariga för planerade aktiviteter under året har varit:	
Valborgsmässaöften	Benny O. Hasse J. Totten L. Ulf N.
Loppmarknad	Monica O. Britt-Marie J. Britt N.
Strömmadagen	Britt-Marie och Olle O.
Julmarknad	Annika L. Ann R.

Föreningen har under året varit representerad i Värmdö Föreningsråd och varit medlem i Sveriges Hembygdshörsamhetsförb. och Sthlms. läns Hembygdshörsamhetsförbund.

Under feb.-mars, aug.-nov. hade vi öppet hus onsdagar kl. 19-21.

Bröstpanel i samlingslokal och entré färdigställdes och belysningen kompletterades med lampetter.

Dokumentation av museiföremål har fortsatt under året.

Under verksamhetsåret har föreningen haft studiecirklar i samarbete med Studieförbundet Vuxenskolan.

Foris. verksamhetsberättelse -02

Styrelsen har under året kallat till två arbetsdagar och haft tio protokollförda sammanträden.

Britt-Marie O. har varit ledare för och repr. föreningen i arbetet med "Värmdöpaketet" tillsammans med andra hembygdsföreningar i kommunen. I samband med ovanst. anordnades en guidad busstur där ett antal personer från styrelsen var med.

Vi har under året gjort omDispositioner i museét "Stockstugan". Inredningen i köket har tagits bort och hyllor satts upp. Ovanför trappan vid entrén har skolbänkar och annat som kan hänföras till skolmiljön placerats.

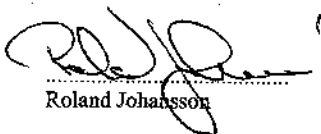
Loppisförsäljning och kaffeservering har, genom Monica O. och Britt-Marie J. bidragit till en starkare ekonomi.

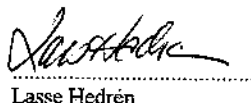
Bygglovansökan har lämnats till Stadsarkitektkontoret, för ytterligare uthus. Bygglov har beviljats.

Under året har tidskrift nr 73 givits ut samt två informationsskrivelser, som skickats till samtliga medlemmar.

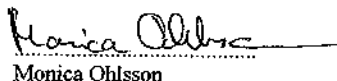
Verksamheten har under år 2002, varit intensiv med många träffar och möten då aktuella frågor har diskuterats och nödvändiga arbeten har utförts. Brister på byggnader har framförts till ansvariga tjänstemän i kommunen.

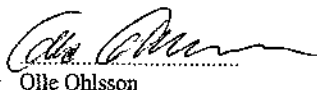
Styrelsen vill framföra sitt stora tack till alla som genom personligt arbete eller på annat sätt visat generositet och välvilja i vår strävan att hålla Strömma Hembygdsförening aktuell och livskraftig.

Roland Johansson

Lasse Hedrén

Britt-Marie Ohlsson

Monica Ohlsson

Olle Ohlsson

STÖMMA HEMBYGDSFÖRENING

ÅRSBOKSLUT 2002-12-31

RESULTATRÄKNING

Intäkter:	Medlemsavgifter	26,620:-
	Kommunala bidrag	8,000:-
	Gåvor	1,592:-
	Försäljning	8,921:-
	Försäljning dräktmaterial	2,864:-
	Uthyrning lokal	9,500:-
	Övrig försäljning *	13,740:-
	Ränteutäkter	735.46
	<u>Summa</u>	<u>71,972.46</u>

* Övrig försäljning innefattar även intäkter från loppmarknad.

Kostnader:	Materialkostnader	1,881:-
	Hyra fastighet	6,000:-
	Elkostnader	16,090:-
	Underhåll	645:-
	Inventarier	696:-
	Vägavgift	900:-
	Kontorsmateriel	1,790:-
	Telefon porto	4,581:-
	Försäkringar	760:-
	Tryckning tidskrift	2,938:-
	Avgift hembygdsförb.	3,405:-
	<u>Summa</u>	<u>39,686:-</u>
	Årets vinst	32,286.46
	<u>Summa</u>	<u>71,972.46</u>

Resultaträkningen är granskad och godkänd

Hans Lindström revisor

Rolf Rådberg revisor

STRÖMMA HEMBYGDSFÖRENING

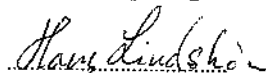
ÅRSBOKSLUT 2002-12-31

BALANSRÄKNING

Tillgångar:	Kassa	11,636:80
	Postgiro	37,046:72
	Bank	70,646:-
	<u>Summa</u>	<u>119,329:52</u>

Skulder:	Ungdomsfond	6,000:-
	Forskn.fond	10,000:-
	Ingående balans	71,043:06
	Eget kapital	32,286:46
<u>Summa</u>	<u>119,329:52</u>	

Balansräkningen är granskad och godkänd

Hans Lindström revisor

Rolf Rådberg revisor

Protokoll

**Fört vid Strömma Hembygdsförenings årsmöte i Backstugan
den 28 mars 2003.**

1. Ordförande Roland Johansson hälsade alla välkomna och förklarade mötet öppnat.
2. Till ordförande för mötet valdes Roland Johansson och till sekreterare Britt-Marie Ohlsson.
3. På frågan om mötet blivit stadgeenligt utlyst blev svaret ja.
4. Till att justera dagens protokoll valdes Edgar Pettersson och Rolf Rådberg.
5. Styrelsens årsredovisning med bokslut godkändes och lades till handlingarna.
6. Revisionsberättelsen upplästes där revisorerna godkände styrelsens arbete och tillstyrkte ansvarsfrihet.
7. På frågan om mötet gav styrelsen förnyat förtroende blev svaret ja.
8. Omval av Roland Johansson som föreningens ordförande.
9. Omval av ord.styrelseled. Olle Ohlsson och Monica Ohlsson vardera på 2 år.
Omval av styrelsesuppl. Olle Nyholm och Annika Lillienwall vardera på 2 år.

Som fyllnadsväl på 1 år efter Maria Mellberg valdes Britt-Marie Johansson.
Som fyllnadsväl på 1 år efter Ann Rådberg valdes Britt Nyholm.

10. Revisorerna Hans Lindström och Rolf Rådberg omvaldes.
11. Omvaldes Edgar Pettersson samt Totten Lillienwall som valberedare.
12. Beslöts att årsavgiften för år 2004 blir oförändrad 100:-.
13. Efter överenskommelse med Värmdö kommun beslutades att föreningen själv får stå för pannbyte i Backstugan då kommunen inte har några pengar. Föreningen kommer då att till kommunen betala en hyra på 1.000:- per år i stället för 6.000:- som tidigare. Då pannbytet kommer att kosta ca 30.000:- blir det en avbetalning för kommunen på 5.000:- per år i 6 år.
14. Inga motioner eller ärenden hade inkommit.
15. Övriga frågor.
Beslöts att föreningen ska ha en arbetsdag lördagen den 12 april kl. 10.00. Förtjänst-tecken i form av tavla över Strömma utdelades till Monica Ohlsson, Henrik Bohm, Lars Hedrén och Annika Lillienwall.
16. Ordförande avslutade mötet och därefter serverades som vanligt en utsökt måltid till självkostnadspris.
Stort tack till festarrangörerna Britt-Marie Johansson, Monica Ohlsson och Annika Lillienwall.

Vid protokollet

Monica Ohlsson

.....

Justeras

Edgar Pettersson

.....
Edgar Pettersson

Rolf Rådberg

.....
Rolf Rådberg

Till minne av Sigvard Lönnqvist

Sigvard var född på Stora Sundby 1909 och kom till Fågelbro 1911.

Sigvard bodde med sin familj på den fastighet som nu hyrs av Strömma Hembygdsförening. Sigvard var större delen av sitt vuxna liv en samlare och tusenkonstnär. Han byggde huset

där vi nu har samlingslokal och timmerhuset på berget där föreningen har museum. Sigvard var aktiv i hembygdsföreningen från starten 1980 och ställde alltid upp när hjälp behövdes. Man har svårt att förstå hur han lyckades få ihop den stora samling föremål som han senare överlät som gåva till föreningen, och hur han fick tiden att räcka till för att bygga timmerhuset.

Vi som kände Sigvard och hade många projekt tillsammans, saknar honom och tvingas konstatera att en av Strömmas profiler gått ur tiden. Sigvard avled 2002.

Till minne av Alice Tannsjö

Alice var född 1918 i Nynäshamn och kom till Brevik som 15-åring. Har sedan 1935 bott på Rådalen. Hon var aktiv i styrelsen för Strömma Hembygdsförening från det att föreningen bildades 1980. Hon var också aktiv när det gällde dokumentation av torp och byggnader och hade alltid en positiv inställning till verksamheten inom föreningen.

Alice var också en drivande kraft i den första Strömma Hembygdsgrupp, som var verksam under -40 och -50 talet, men som senare upphörde.

Vi som kände Alice saknar henne och hennes okuvliga vilja att genomföra det hon hade föresatt sig att utföra.

Alice avled 8 jan. 2003.

styrelsen

Nr

Antal: 2

ANDELSBEVIS

Fru Alice Tannsjö

har med kronor Tjugo (20)

löst 2 st. andelsbevis i

Strömma Hembygdsgård Förening

Utan personlig ansvarighet

och äger på grund härav medlemskap i föreningen och talan i dess
angelägenheter enligt stadgarna, varå detta som bevis meddelas.

Strömma den 6 Mars 1948

Strömma Hembygdsgård, Förening u. p. a.

Carl Geer
Ordförande

Åke Stellan
Kassör

Carl V. ...
Sekreterare

Studiecirkelar i föreningen.

Under hösten 2002 och våren 2003 har vi som vanligt haft vår studiecirkel i dokumentation genom Studieförbundet Vuxenskolan. Vi har nu passerat tvåtusen - strecket med museiföremål. Men än finns det mycket kvar att dokumentera. Det kommer ständigt in "nya" föremål till museet.

Ännu en cirkel har vi ägnat oss åt. Det är "Vår Hembygd", en studiecirkel där vi försökt hitta så många historiskt intressanta platser som möjligt på hela södra Värmdö.

Vi har inte varit ensamma om detta. Värmdö Skeppslags fornminnesförening, Ingarö Hembygdsförening, Skärgårdsmuséet och Gustavsbergs Vänner har tagit sin del av kommunen.

Den 16 november 2002 gjorde vi en rundtur med buss i kommunen. Det var Studieförbundet Vuxenskolan som anordnade den. Vi samlades vid Grisslinge kl. 9.00. Varje förening var garanterad 10 platser i bussen. Avgiften för resan var 50:-.

Meningen var nu att någon eller några från varje förening skulle guida inom sitt område.

Vi började åka mot norra Värmdö och vid Stenslätten var det dags för kaffepaus. Därefter fortsatte vi till Kalvsvik och sedan vidare till Gustavsberg. Nu var det dags för lunch på Vårdshuset. Vi fortsatte sedan ut på Ingarö och den sista turen gick ut mot Stavnäs och Djurö. Vi var åter vid Grisslinge vid 16-tiden.

Det blev en mycket intressant resa. Att få några att berätta var inga som helst problem.

Nu återstår bara att få materialet tryckt så att även andra Värmdöbor och även turister ska kunna få ta del av det.

En sak är säker, jag har fått lära mig mycket av cirkeldeltagarna i de olika föreningarna.

Britt-Marie O.

Att vara sommargäst på Strömma

Våren 1935 gjorde vår familj sin första utflykt till Lillströmsudd, Strömma. Udden var då i stor utsträckning utan sportstugor eller som det idag heter fritidsställen. Vi blev spekulander och köpte sedermera en tomt näst längst ut på Udden.

Det fanns ingen väg utan fritidsmänniskor av olika slag hade trampat upp en stig ner till den tomt som skulle bli vår.

Vid vart och vartannat träd fanns uppspikat träbord där camparna förmodligen hade kokat sin mat, diskat osv. Sedermera har det blivit mig berättat att mycket kanotister och annat båtfolk hade haft platsen som anhalt innan man kom ut på de större fjärdarna.

Det var spännande för oss barn att se hur vägen kom till. Man hade på intet sätt så mycket maskiner som idag utan mångt och mycket gjordes för hand. Många som arbetade kom från Strömma och angränsande områden.

Huset vårt ritades av min pappa och en god vän till honom som var arkitekt. Byggnadsansvarig var byggmästare Sven Pettersson i Strömma. De som arbetade där blev med tiden goda vänner till oss barn. Jag minns speciellt smeden Pettersson och snickaren Manne. Den sistnämnde var döv men konstigt nog förstod man honom väl ändå. Han hade ett hjärta av guld som klappade för barn.

Så i början av juni 1936 var det dags för oss att flytta ut. Det var Tannsjö, som kom med en stor lastbil och tog med sig alla våra saker. Han hämtade också möbler m.m. på olika platser i Stockholm. Själva åkte vi Strömma Kanal-båten som då gjorde regelbundna turer till Strömma.

Vi bekantade oss snart med samhället Strömma. Där fanns en i våra ögon gudomlig affär som hade allt. Det som inte fanns inne i affären fanns i angränsande lagerlokaler och på vinden förstås. Jag och min gode vän åkte varje dag 08.30 per cykel för att handla .

Hur som helst så hade vi flickor svårt att hinna hem till 11.30 då maten till lunch skulle lagas. Vad jag inte lärt av tanterna, kunderna, i affären är inte värt att veta.

Posten var inrymd i samma hus. Dit drog sig gubbarna ibland för en uppiggande sup tillsammans med allas vår handlare Gustav Sandström. Sedermera flyttades posten till Nolcrantz (Sunessons) garage. Samtidigt kom också Strömmas bastu till. Där är nu P-plats.

Men i och utanför affären eller på bron över kanalen träffade vi också tanternas gubbar. Några var gifta andra hade hushållerskor som för enkelhetens skull titulerades fru. Vi barn hade svårt att fatta det där med att bo ihop.

Den borna ungarlen var Enberg som med tiden byggde sig ett hus nära affären. Hans inköp var korv och öl. Man kan livnära sig på det också. Själv mötte jag en gång en stilig man i persianbrämad rock och pälsmössa på Folkungagatan i Stockholm. Det var Enberg som var inne för att fylla på lagret. Något system fanns inte då i Gustavsberg.

Vi hade från början varken elektricitet eller telefon. Maten hölls kall i ett isskåp. Isen levererades en gång i veckan. Med bil eller båt kommer jag inte ihåg. Varje vecka kom bagaren från Stavsnäs per båt. Jättegott bröd men också godis. Vilken fest det var när han kom. Grönsaker köpte vi av Berke på Fågelbro. Sedermera fick också jag barn och de utfordrades varje lördag med var sin slanggurka. Gissa om ungarna gillade honom.

Bekvämligheterna var som sagt få från början. Utedass var det förstås. En del hade rena rama lyxen. Dass med två hål. Antingen fick man tömma tunnorna själv eller också anlätade man Enberg, som fick en sup på varje lock.

Vårt nöje var framför allt att bada eller ro och segla. Motorbåtar fanns i princip inte under kriget. Vi flickor höll gärna till i min

lekstuga. Vid 11 års ålder skrev vi en hel sommar tidningen Rosenbladet. Den enda prenumeranten var min farmor på Tyresö-Brevik. I övrigt sålde vi varje vecka lösnummer till grannarna. Vi ordnade också basarer varje sommar med tombola, pilkastning m.m. Grannarna skänkte priser och vi cyklade till Gustavsberg och handlade 2:a sorterings porslin. De som besökte basaren var föräldrar, syskon och grannar som då vann tillbaka sina skänkta saker. Vinsten skänkte vi till fattiga barn genom en diakonissa som en av föräldrarna kände.

Lekstugan blev med tiden "spelhåla". Där har spelats mycket poker och annat. Flera av pojkarna tog också där sitt första bloss.

Sterkys hade den bästa badplatsen, sandstrand och brygga. Det gjorde att alla barn längst ut på Udden, 10 till antalet samlades där varje dag. 15.00 kom våra mammor med sina saftkorgar. Socker och mjöl var ransonerat så var och en kokade sin saft och bakade. Det var inte tal om att köpa färdigt. Sedermera fanns Strömma Konditori där allehanda läckerheter kunde köpas. Lillievalls pappa började med konditori och när hälsovårdsmyndigheten sagt sitt övergick han till att på heltid laga och sälja motorer.

Vid besöken i Strömma köpte man gärna glass hos fru Ringström, den yngre brovaktens fru. Vi skilde noga på gamla och unga herr Ringström, far och son som var brovakter. Med tiden började unga Ringström att reparera cyklar. Kändes jätteskönt för då slapp man själv. Gamla fru Ringström sålde underbara hallon när det var så dags.

Ett kärt besök varje vecka var hos fiskare Boström. Vi skulle då hämta strömming. En vecka var hade vi tre syskon att hjälpa mamma vilket också omfattade att göra ärenden. Besöken hos fiskaren innebar saft och ibland kakor. Men bäst av allt var att få klättra upp i deras stora körsbärsträd. Man fick äta så mycket man ville. Ett var säkert. Det var svårt att komma hem i tid. Efter

lunchen vidtog rensningen av strömmingen av den som hämtat.

Midsommarafton kläddes man upp och cyklade till Fågelbro Gård. Lärarinnan fröken Engström ordnade lekarna. Fina priser var det och "Uddenborna" tog hem alltför många ur Allan Wings, godsägarens hand.

För att komma ut till vårt kära ställe var det två alternativ. Antingen buss som på senare tid höll på i timmar för att komma till Söder. Motorvägen var inte byggd. Men mina föräldrar var käcka. På höst och vår cyklade vi ut. 3,5 mil på lördagen och lika mycket tillbaka på söndagen. Det var så kallt ibland att vi fick stoppa tidningspapper på knäna. Det är inte så underligt att man fick god kondition!

Somrarna gick och vi hade mycket roligt tillsammans. Det var krig ute i världen så hela somrarna tillbringades på sommarstället. Först i övre tonåren började vi att röra på oss ut i Sverige. Något annat var det inte tal om. Även jul, påsk och kokslov (sportlov) tillbringades på Strömma. Det fanns is och snö då. Mjölken hämtades per skidor på Tranarö eller Fågelbro Gård. På somrarna levererades mjölken till ett mjölkbord nedanför det vi än idag kallar för "Stora backen". Det gällde att vara där i tid så att inte mjölken surnade.

Vi gjorde enorma utflykter per roddbåt till Västergårdsholmen och övernattade i tält. Liksom vid Kroksjön. Då fick man först ro över fjärden och sedan gå en bra bit genom skogen med all packning. På den tiden fanns inga lättviktsgrejor. Det var tungt att bära. Man kunde också gå på bio. Det fanns två biolokaler. Den ena var Folkets Hus på Fågelbro. Den andra ett tält som var rest på ången framför byggmästare Petterssons hus. Föreställningarna tog lång tid för filmen gick ofta av. I tältet var det bekymmer när det regnade ty det regnade in och filmen blev blöt. Färgen på tanternas hattar tålde inte vatten utan rann ned över ansiktet.

Strömme har med åren förändrats, sportstugorna har byggts ut, nya har tillkommit, affären har blivit större och modern, kanalbaren har tillkommit. Bron har blivit större. Hus har byggts på svamp- och bärmarkerna. Många är nu aretruntboende. Det gamla bostadshuset från 1700-talet bredvid affären brann ner 2001 och har nu byggts upp igen och ett nytt hus har tillkommit där det blir vårdshus. Fågelbro Gårds ägor har blivit golfbana, bostadshuset restaurang och klubblokaler. En skärgårdsstad har vuxit upp vid vattnet där vassen tagits bort och gäddorna försvunnit.

Bilarna har blivit fler och fler, bussarna har blivit långa. Båtarna som förr var små med aktersnurror är nu stora, fortgående och bullrande. Strömme Kanalbåten är nu turistbåt och går varje dag genom kanalen till Sandhamn.

Fortfarande känner jag och blir igenkänd av de som bott permanent i generationer. Har fått epitetet "ursommargäst" och det är jag stolt för. Kanske kan man kallas så när man varit på Strömme sommar som vinter i 68 år.

Barbro Sterky-Jungstedt
Lillströmsudd 12

Redaktören tackar för den trevliga berättelsen och hoppas att fler medlemmar i föreningen kan dra sig till minnes hur det var då de var barn eller ungdomar och skriver ner detta.

Vore roligt att få en berättelse från "förr i tiden" även i nästa tidskrift.

redaktören

Etnografiska muséet i Fågelbro skola.

När jag skrev in föregående artikel om hur livet på Strömma var för ca 60 år sedan kom jag att tänka på att det för ca 30 år sedan fanns ett etnografiskt museun i den nedlagda Fågelbro skola.

Hur många hann se den fina samlingen innan muséet stängde ?

Jag hittade en liten skrift i mina gömmor som är från den tiden muséet startade i slutet på 1950-talet.

Vi som själva har gått i Fågelbro skola kan lätt följa med på rundvandringen genom skol-lokalerna.

Så här lyder skriften:

Ute på Fågelbrolandet, Södra Värmdö, tre mil öster om Stockholm ligger Fågelbro f.d. folkskola på en sluttning inramad av björkar och barrträd med en vacker utsikt över en fjärd av Östersjön.

I denna ganska stora byggnad har forskningsresanden Gösta Moberg en permanent utställning av en del av de etnografiska samlingar han under flera decennier hemfört från Afrika och Sydamerika.

Där finns pilar och bågar från indianer i Guyana-länderna -Sydamerika - såväl som från skilda folkstammar i Afrikas vildmarker, mängder av olika lerkärl, vapen, smycken, primitiva husgerådssaker, klädedräkter, kalebasser, fetischer och många andra föremål, som illustrerar ett flertal folks levnadssätt, seder och bruk.

När man besöker muséet kommer man först in i skolans gamla vestibul, som nu är naturalierum.

Till vänster om ingången hänger ett stort myrsloksskinn från Franska Guyana, vidare horn och skallar av gaseller och antiloper samt ovanför dem skinn av jätteormar -pyton -,ödlor och krokodiler. Ormar och andra reptiler finns i glastuber, stenar och snäckor samt sandrosor från Saharaöknen m.m. pryder långbord längs väggarna.

Till höger om vestibulen ligger den forna lärarbostaden, vars första rum inrymmer föremål från Eritrea, Etiopien, Somaliland

och Kenya. Där finns en intressant kyrkomålning, färgrika korgarbeten av bast, sköldar, spjut, knivar, svärd. m.m. Vidare ser man vackra lerkärl, originella smycken och mycket annat, som visar hur människorna levde och alltjämt lever i drottningens av Saba uråldriga rike, som trots alla framsteg alltjämt bevarat mycket av sin mångtusenåriga kultur och sina forntida sedvänjor, vilka emellertid skiftar oerhört i olika delar av det vidsträckta imperiet med sin mångfald av skilda folk, språk och levnadssätt. Föremålen kommer från kunamastammen i västra Eritrea, galla-folket i Etiopien, lakistammen på öarna i Zwaisjön samt somalierna i Somaliland m.fl.

Sedan går vi in i nästa rum, där samlingar från Guyanaländerna i nordöstra Sydamerika finns utställda. Förutom en del fotografiska bilder, som visar natur och by-liv, finns där föremål från caribindianerna, vilka bor i kustlandet.

De är en liten spillra av det fordom mäktiga och stolta carib-folket, som levde på Västindiska öarna och Sydamerikas norra och nordöstra kust, redan då Columbus upptäckte Amerika.

Detta på den tiden mäktiga folk bjöd de vita ett hårt motstånd men förslavades och utrotades så när som på något tusental. Cariberna tillverkar mycket förnämliga lerkärl, och i rummet visas många prov på deras konstskicklighet. Men vi ser också exempel på deras färdighet i att fläta korgar och större och mindre arbeten av strå eller bast.

Åttio svenska mil från kusten uppför Maronifloden och dess biflod Araoua bor en indianstam, som jag kallade Tampokaindianerna efter namnet på den närmast belägna kända platsen. Dessa indianer hade på den tiden, 1939 - 1940, aldrig sett en vit man, inte heller pengar. De kände inte till hur man smidde järn och kunde inte tillverka lerkärl. Under min vistelse hos dem idkade vi följaktligen byteshandel, och jag hade med mig röda tyger, knivar, yxor, tändstickor, salt och annat, som de kunde tänkas ha nytta av. Säkerhetsnålar blev kvinnorna också överförtjusta i. De hängde dem som smycken runt halsen och benen nedanför knäskålen. Dessa indianer var mycket kortväxta och hade nästan

ingen hals, så huvudet satt som i en äggkopp. De hade små planteringar av maniocaväxten, men levde mest på fiske i floden. Skickliga bågskyttar använde sig av ca två meter långa pilar. Dessa sköt de ofta av genom någon buske, bakom vilken de dolde sig. På rummets ena vägg hänger deras långa pilar och bågar och även en handknuten hängmatta.

Från Sydamerikanska utställningen vänder vi åter och går in i f. d. stora skolsalen, som är helt ägnad åt Afrika. Där finns föremål från Sahara, den under vintern kyliga men sommartiden glödgheta öknen, från Mellanafrikas savanner med sina arabiska nomader och negerbyar, men även från Kongo-ländernas dunkla urskogar, där leoparderna lurar i snåren och där mambaormarna m.fl. reptiler fördjupar känslan av fara i de hemlighetsfulla och täta djunglerna, där också negerer och pygmäer lever.

I Tibesti-bergen - östra Sahara - strövar Touboufolket omkring på högplatåerna, de s.k. tarsos. De utgör omkring 9.000 individer fördelade på 33 claner under ledarskap av en sultan kallad derdè. Från dessa nomader ser vi i montrar till höger och vänster om ingången till stora salen en lastsadel, vilken också kan användas som ridsadel, vidare ett redskap med vilket man klättrar i palmträd, primitivt elddon, diverse korgarbeten, kastknivar, spjut, svärd och dolkar, olika slags smycken, redskap och mycket annat, som illustrerar dessa människors levnadssätt.

Litet längre bort har vi en avdelning för tuaregerna, ett nomadfolk och fem huvudstammar, av vilka Hoggarstammen är den mest kända. Det är ett stolt och stridbart folk, feodalt indelat i adel, vasaller och slavar. Männen går beslöjade men inte kvinnorna och de lever i engifte, fast de är muhammedaner och alltså har rätt till fyra hustrur. I montern står en kamelsadel - rahla - samt ligger sadeltäcken och remtyg m.m. Diverse smycken och andra smäsaker är utlagda på väggbord och ovanför hänger väskor samt påsar av skinn, vapen och annat sevärt.

Fortsätter vi vandringen, ser vi längre till höger kalebasser, hästsadel m.fl. föremål från Kengafolket, en negerstam i mellersta Tsadrepubliken. Ändå längre bort i den stora salen

visar en mängd olika ting prov på kongolesisk levnadsstil. Där finns vävstolar, musikinstrument, bärkorgar, pilbågar, pilar och andra vapen. Fetischer och snidade gudabilder av trä talar om kongolesernas religiösa inställning. Dans- och dödsmasker bryter bryskt av mot barnskallror, bastdukar, fågelbössor, fiskredskap och små trästolar.

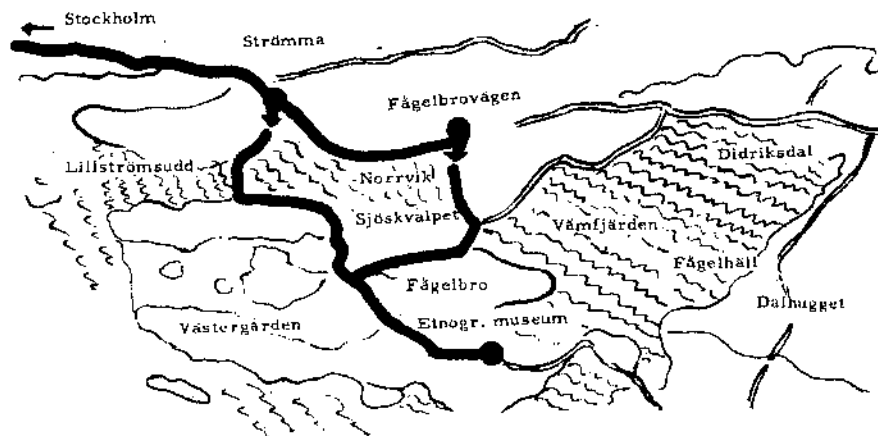
Inom en stor glasmonter i salens mitt står en mängd lerkärl från Tibesti, Kamerun samt Kongo, och över dem hänger en kanot av papyrusstänglar från Zwaisjön i Etiopien. Förutom dessa föremål som förtäljer om primitiva kulturer från Afrikas inre, så berättar tunisisk keramik och klädedräkter om norra kustlandets arabiska civilisation, vilkens inflytande på den europeiska medeltidskulturen bl.a. bidragit till att giva oss renässansen.

På andra våningen finns dessutom en utställning av saker från Nordafrika och oasgruppen Fezzan i libyska Sahara.

Detta är endast ett kortfattat omnämmande av muéets många olika föremål och ting, som är intressanta att se i verkligheten, då de upplyser om på vilka olika stadier i utvecklingen Afrikas skilda folkstammar befinner sig i denna brytningstid.

Därefter följer en utförlig beskrivning över hur man lämpligen tar sig till museet från Stockholm. Även en karta är ritat.

BMO.

Hur människan påverkar landskapet.

I begynnelsen när människan började etablera sig i Norden, levde man i samspel med landskapet och man gled med i livets mångfald. Under en lång tid följde ju människan, som andra levande varelser, med naturen och dess förutsättningar. Hon levde på omgivningens villkor och delade dem. Med redskapens tillkomst fick hon en ny förmåga att påverka landskapet. Spåren därav kallar vi arkeologiska fynd. Dessa påverkningar skedde under en lång tid, över många generationer, en process som lät de formade landskapet smälta samman med det naturliga.

Människans snabba utbredning och våldsamma teknologiska utveckling har i vårt århundrade gjort att landskapet krymper oerhört fort till förmån för exploateringar i en utsträckning som ingen verkar ha kontroll över.

Jag har levt hela mitt drygt 70-åriga liv i Strömme och har under den tiden sett landskapet förändras i rasande fart. Vi hade en gång förmånen att få förvalta ett landskap som formats av isen med grusåsar och rundskavda berg. Fortsätter exploateringsvansinnet finns ingenting kvar till kommande generationer. Gruset är betong, bergen bortsprängda och asfalten breder ut sig i form av vägar och parkeringsplatser över hela landskapet.

Vi har snart tre stora köpcentra på mindre än en mils avstånd. Man kan fråga sig, hur dom som är valda att värna om kommun-
innevånarna och det landskap vi ska leva i, har tänkt sig framtiden.

Det finns mycket att tillägga och ha synpunkter på, men jag slutar här och kommer kanske med mera vid annat tillfälle.

Olle.

Glad sommar !

Förra sommaren hade vi loppisen öppen 1 dag i veckan. Det var väldigt lyckat. Även i år kommer vi att ha öppet under sommaren. Vi kommer att sätta upp skyltar om öppettider, så håll ögonen öppna då Du åker genom Strömme.

Då loppisen är öppen är även serveringen öppen.

Då musèet är öppet hänger skylten på staketet nere vid vägen.

Har Du några frågor, ring någon av oss i styrelsen.

Vi tar tacksamt emot mera loppisprylar.

Monica

Kommande aktiviteter

“Strömmadagen”, söndagen den 22 juni, med friluftsgudstjänst utanför Stockstugan. Vid dåligt väder flyttar vi in i Backstugan. Gudstjänsten börjar kl. 11.00.

Kl. 12.00 öppnar musèet, serveringen och loppisen.

Hembygdsgårdens dag, söndagen den 3 augusti mellan kl. 11.00-15.00.

Musèet öppet, servering och loppis.

Höst-träff med ärtsoppa, lördagen den 4 oktober kl. 17.00 i Backstugan. Vill Du vara med, ring till någon i styrelsen.

Musèet och Loppisen kommer att vara öppna mellan kl. 12-16.

Julmarknad, lördagen den 6 december mellan kl. 11.00-15.00. Serveringen öppen.

styrelsen

Ett jättestort tack !!

till alla Er som skänkt kontanta medel till vår förening. Vi vill också tacka Er som lämnat föremål till museet.

Ni som lämnat prylar till loppmarknaden ska också ha ett stort tack. Det blir ju ett extra tillskott i kassan.

Besök hos Uno Severin på Källvreten, Ingarö

slutade med att vi till föreningen fick en gammal svarv från 1800-talet, en timmerkälke och en halvfärdig kälke som en gång började tillverkas på Norrvik kring förra sekelskiftet. Kälken är ett bevis på ett skickligt hantverk med de verktyg man då hade.

-TILL SIST !

Valborgsmässoafton har vi firat även i år. Som vanligt var det många som kom och tittade på brasan och sjöng in våren.

Flera lotterier med fina vinster, kaffeservering, varm korv, både kokt och grillad. Fiskdamm för barnen ordnade Sara och Joakim Rådberg. Kvällen avslutades med ett imponerande fyrverkeri.

Vi som var där och jobbade trivdes som fisken i vattnet.

Hoppas vi ses nästa år igen.

Monica Ohlsson.